Bioforsk Rapport
Vol. 1 Nr. 36 2006

Vannfugltellinger i Pasvik naturreservat

Årsrapport 2004 og 2005

Morten Günther
Bioforsk Jord og miljø

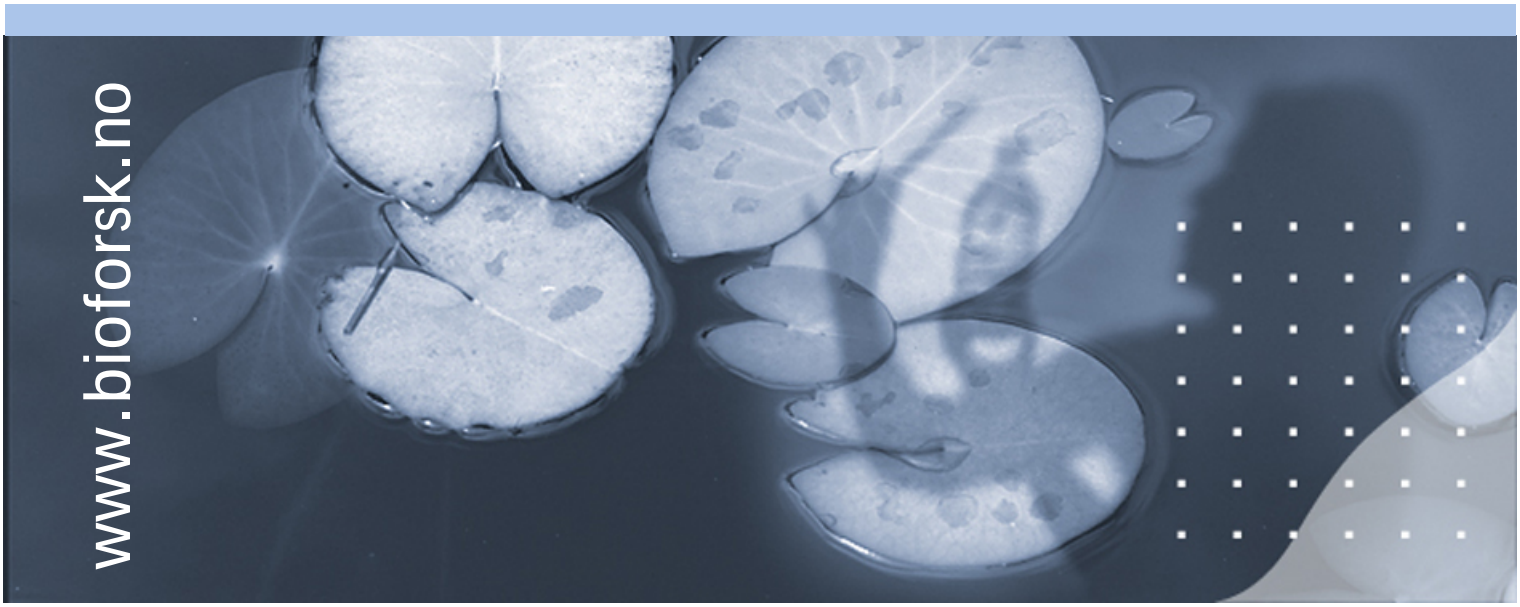

Hovedkontor
Frederik A. Dahls vei 20,
1432 Ås
Tel.: 64 94 70 00
Fax: 64 94 70 10
post@bioforsk.no

Bioforsk Jord og miljø Svanhovd
N-9925 SVANVIK
Tel.: 78 97 36 00
Fax: 78 97 36 01
svanhovd@bioforsk.no

Tittel/Title:

Vannfugltellinger i Pasvik naturreservat – Årsrapport for 2004 og 2005

Forfatter(e)/Autor(s):

Morten Günther

Dato/Date:	*Tilgjengelighet/Availability:*	*Prosjekt nr./Project No.:*	*Arkiv nr./Archive No.:*
06.03.2006	Åpen	4310012	621.2
Rapport nr.Report No.:	*ISBN-nr.:*	*Antall sider/Number of pages:*	*Antall vedlegg/Number of appendix:*
36/2006	ISBN-10: 82-17-00029-8 ISBN-13: 978-82-17-00029-7	26 sider	0

Oppdragsgiver/Employer:	*Kontaktperson/Contact person:*
Bioforsk Jord og miljø Svanhovd Miljøverndepartementet	Paul Eric Aspholm, Leder seksjon biologi

Stikkord/Keywords:	*Fagområde/Field of work:*
vannfugl – internasjonalt vernet våtmarksområde - monitoring – Øvre Pasvik – Pasvik naturreservat	Jord og miljø
waterbirds - international important wetland area - monitoring - Øvre Pasvik - Pasvik nature reserve	Soil and environment

Sammendrag

Denne rapporten presenterer resultatene fra de faste vannfugltellingene i Pasvik naturreservat i 2004 og 2005.

Summary:

This report presents the results from the annual waterbird registrations in Pasvik Nature Reserve in 2004 and 2005.

Land/fylke:	Norge/Finnmark
Kommune:	Sør-Varanger
Sted/Lokalitet:	Svanvik

Ansvarlig leder/Responsible leader

Hans Geir Eiken

Prosjektleder/Project leader

Morten Günther

Forord

Vårtellingene av vannfugl i Øvre Pasvik har nå pågått kontinuerlig i ti år. Hvert år, i overgangen mai-juni, har området blitt undersøkt fra båt, en på russisk og en på norsk side. To tellinger har blitt gjennomført med noen dagers mellomrom. I 1996, 1997, 2000, 2003, 2004 og 2005 deltok både norske og russiske ornitologer under vårregistreringene, mens vi fra norsk side hadde eneansvaret de øvrige årene. Ved høsttellingene i september har man vanligvis kun registrert en dag og kun fra norsk side.

I denne rapporten gis en presentasjon av resultatene fra vannfuglregistreringer i Pasvik naturreservat og de omkringliggende våtmarksområder årene 2004 og 2005. I tillegg presenteres en del tilfeldige observasjoner fra våtmarksområdene i Pasvikdalen.

Innhold

1. Innledning....4
2. Metoder....5
3. Resultater og diskusjon....6
4. Tilfeldige observasjoner 2004....13
5. Tilfeldige observasjoner 2005....19
6. Referanser....26

1. Innledning

Denne rapporten presenterer resultatene fra vannfugltellingene i Pasvikdalen 2004 og 2005. Undersøkelsene er gjort i og omkring Pasvik naturreservat – et våtmarksområde som på grunn av sin rike og spesielle vannfuglfauna fikk internasjonal vernestatus som Ramsarområde i mars 1996. Tellingene ble gjennomført etter samme metode som tidligere år.

I rapporten presenteres også en del tilfeldige observasjoner av vannfugl fra andre deler av Pasvikdalen. Området besøkes hvert år av en rekke tilreisende ornitologer og andre fugleinteresserte. I den grad materialet har vært tilgjengelig er deres vannfuglobservasjoner inkludert her.

Vårtellingene av vannfugl i Pasvik naturreservat har nå foregått kontinuerlig siden 1996. Hvert år, i overgangen mai-juni, har området blitt undersøkt fra båt, en på russisk og en på norsk side. To tellinger har blitt gjennomført med noen dagers mellomrom. I 1996, 1997, 2000, 2003, 2004 og 2005 deltok både norske og russiske ornitologer under vårregistreringene, mens vi fra norsk side hadde eneansvaret de øvrige årene. Ved høsttellingene i september har man kun registrert en dag og kun fra norsk side. I år 2000 ble det dog gjennomført to høstregistreringer.

Norske og russiske forskere samlet til lunch på Vaarlamasaari 26.05.2005 – © Morten Günther.

2. Metoder

I 2004 ble vannfugltellingene gjennomført 27. mai, 2. juni og 14. september etter tradisjonelt opplegg. Alle tellingene ble gjennomført fra båt.

Under begge vårregistreringene ble det talt både fra norsk og russisk side. Registreringene ble gjennomført av Hans Geir Eiken, Morten Günther, Paul Eric Aspholm, Terje Ryeng, Ivan Zatsarinny og Angelina Zakoldaeva.

Høstregistreringene ble gjennomført av Hans Geir Eiken, Morten Günther og Bjørn Frantzen.

I 2005 ble vannfuglregistreringene gjennomført 26. mai, 31. mai og 12. september etter tradisjonelt opplegg. Alle tellingene ble gjennomført fra båt.

Under begge vårregistreringene ble det talt fra både norsk og russisk side. Registreringene ble gjennomført av Hans Geir Eiken, Morten Günther, Tore Tollaksen, Paul Eric Aspholm og Leif Ollila, samt russiske forskere fra Pasvik zapovednik.

Høstregistreringene ble gjennomført av Hans Geir Eiken, Paul Eric Aspholm og Tor Arne Bjørn.

Terje Ryeng og Hans Geir Eiken spiser frokost på Vaarlamasaari 27.05.2004 – © Morten Günther.

3. Resultater og diskusjon

Resultatene fra vårregistreringene i 2004 og 2005 er oppsummert i tabell 1-4, mens resultatene fra høstregistreringene er oppsummert i tabell 6-7.

Tabell 5 presenterer maksantallene fra vårregistreringene i perioden 1996-2005, mens tabell 8 presenterer antallene fra samtlige høstregistreringer i samme periode. Som det fremgår av tabellene varierer det totale antall individer en hel del fra år til år. Det samme gjelder forekomsten av en del enkeltarter.

Tabell 1. Antall registrerte vannfugler under opptellingene av Fjærvannområdet den 27.5.2004.

Art	Sone 1	Sone 2	Sone 2b	Sone 3	Sone 4	Totalt
Sangsvane, *Cygnus cygnus*			6	64		**70**
Sædgås, *Anser fabalis*		30				**30**
Brunnakke, *Anas penelope*	9	29	10	215	19	**282**
Krikkand, *A. crecca*	1	7	18	5	1	**32**
Skjeand, *A. clypeata*		5	5	2		**12**
Stokkand, *A. platyrhynchos*	3	3	15	10	1	**32**
Stjertand, *A. acuta*	3	5	5			**13**
Toppand, *Aythya fuligula*	2	4	2	8		**16**
Bergand, *A. marila*				2		**2**
Kvinand, *Buchephala clangula*	24	26	6	41	16	**113**
Svartand, *Melanitta nigra*				35		**35**
Sjøorre, *M. fusca*				2		**2**
Havelle, *Clangula hyemalis*				2		**2**
Lappfiskand, *Mergellus albellus*		8			4	**12**
Siland, *Mergus serrator*	4	4	2	13	6	**29**
Laksand, *M. merganser*	6	3		15		**24**
Storlom, *Gavia arctica*	2			1	1	**4**
Smålom, *G. stellata*	1	1				**2**
Sandlo, *Charadrius hiaticula*		3				**3**
Brushane, *Philomachus pugnax*		5			3	**8**
Gluttsnipe, *Tringa nebularia*	6	9	2	3	4	**24**
Grønnstilk, *T. glareola*	2	7	3	3	3	**18**
Sotsnipe, *T. erythropus*	1	2	2			**5**
Strandsnipe, *Actitis hypoleucos*	3				2	**5**
Lappspove, *Limosa lapponica*	2	8				**10**
Småspove, *Numenius phaeops*	1	1	1	1		**4**
Svømmesnipe, *Phalaropus lobatus*				3		**3**
Hettemåke, *Larus ridibundus*	1	4	3			**8**
Dvergmåke, *L. minutus*	4	19	34	3		**60**
Fiskemåke, *L. canus*	3	17	2	2		**24**
Gråmåke, *L. argentatus*	2	2				**4**
Svartbak, *L. marinus*		1		1		**2**
Rødnebbterne, *Sterna paradisaea*	1	6	9	21	19	**56**
SUM	**81**	**209**	**123**	**452**	**79**	**946**

Tabell 2. Antall registrerte vannfugler under opptellingene av Fjærvannområdet den 2.6.2004.

Art	Sone 1	Sone 2	Sone 2b	Sone 3	Sone 4	Totalt
Sangsvane, *Cygnus cygnus*		2	5	38		**45**
Sædgås, *Anser fabalis*		2		2		**4**
Brunnakke, *Anas penelope*	9	25	10	133	26	**203**
Krikkand, *A. crecca*		2	5	10	9	**26**
Skjeand, *A. clypeata*		3				**3**
Stokkand, *A. platyrhynchos*		3	14	16	1	**34**
Stjertand, *A. acuta*			2	4		**6**
Toppand, *Aythya fuligula*	2			13	10	**25**
Kvinand, *Buchephala clangula*	20	37	8	39	12	**116**
Sjøorre, *Melanitta fusca*				51		**51**
Svartand, *M. nigra*				13	2	**15**
Lappfiskand, *Mergellus albellus*	2	8		11	1	**22**
Siland, *Mergus serrator*	10	3	2	10		**25**
Laksand, *M. merganser*	1	2		3	6	**12**
Storlom, *Gavia arctica*	2	2		7	1	**12**
Smålom, *G. stellata*	2					**2**
Havørn, *Haliaeetus albicilla*		1				**1**
Fiskeørn, *Pandion haliaeetus*		2	1			**3**
Sandlo, *Charadrius hiaticula*	1					**1**
Myrsnipe, *Calidris alpina*			1			**1**
Enkeltbekkasin, *Gallinago gallinago*				1		**1**
Gluttsnipe, *Tringa nebularia*	1	4	1		1	**7**
Grønnstilk, *T. glareola*		2		1	2	**5**
Sotsnipe, *T. erythropus*		3	1	1	1	**6**
Strandsnipe, *Actitis hypoleucos*	3				2	**5**
Småspove, *Numenius phaeops*			1			**1**
Lappspove, *Limosa lapponica*	1	3				**4**
Dvergmåke, *Larus minutus*			44		3	**47**
Hettemåke, *L. ridibundus*			1			**1**
Fiskemåke, *L. canus*	2	4	1	2	3	**12**
Gråmåke, *L. argentatus*	1	1			2	**4**
Sildemåke, *L. fuscus*	1				1	**2**
Rødnebbterne, *Sterna paradisaea*	4	5	8	19	15	**51**
Makrellterne, *S. hirundo*					2	**2**
SUM	**62**	**114**	**105**	**374**	**100**	**755**

Under den første av vårregistreringene i 2004 ble det talt hele 946 individer. Dette er det tredje høyeste totalantallet siden tellingene startet i 1996.

Det er verdt å legge merke til at dykkender som toppand og kvinand ble observert i relativt lave antall under vårregistreringene i 2004, mens flere arter av gressender og vadere ble notert i rekordhøye antall. Verken brunnakke, stokkand, skjeand, sjøorre, småspove eller gluttsnipe er registrert i høyere antall siden vårregistreringene startet i 1996.

En annen art som opptrådte i uvanlig stort antall var dvergmåka. Hele 60 individer ble registrert under den første tellingen; de fleste i Gjøkbukta. Også dette er ny rekord.

Av andre spesielle observasjoner nevnes to bergand og to havelle 27. mai, og en myrsnipe og to sildemåke 2. juni. Sildemåka har blitt en svært sjelden fugl i Pasvikdalen, og forrige observasjon ble gjort i mai 1995.

Tabell 3. Antall registrerte vannfugler under opptellingene av Fjærvannområdet den 26.5.2005.

Art	Sone 1	Sone 2	Sone 2b	Sone 3	Sone 4	Totalt
Sangsvane, *Cygnus cygnus*		1	9	38		**48**
Sædgås, *Anser fabalis*	1					**1**
Brunnakke, *Anas penelope*	7	8	10	21	4	**50**
Krikkand, *A. crecca*	3	4	11			**18**
Skjeand, *A. clypeata*		2				**2**
Stokkand, *A. platyrhynchos*	4	2	8	2	6	**22**
Stjertand, *A. acuta*	1					**1**
Toppand, *Aythya fuligula*				40		**40**
Kvinand, *Buchephala clangula*	21	21	9	14	9	**74**
Svartand, *Melanitta nigra*		56				**56**
Sjøorre, *M. fusca*		3		20		**23**
Havelle, *Clangula hyemalis*				8		**8**
Lappfiskand, *Mergellus albellus*	1	2	1			**4**
Siland, *Mergus serrator*	15	2		7	12	**36**
Laksand, *M. merganser*		4		14	8	**26**
Storlom, *Gavia arctica*	4			9		**13**
Smålom, *G. stellata*	2					**2**
Trane, *Grus grus*		2				**2**
Gluttsnipe, *Tringa nebularia*	1	3	2	2	2	**10**
Grønnstilk, *T. glareola*	1		2		1	**4**
Sotsnipe, *T. erythropus*	1		1			**2**
Strandsnipe, *Actitis hypoleucos*	4	2			1	**7**
Småspove, *Numenius phaeops*			1		2	**3**
Svømmesnipe, *Phalaropus lobatus*				5		**5**
Dvergmåke, *Larus minutus*	3		5	13	3	**24**
Fiskemåke, *L. canus*	5			9		**14**
Gråmåke, *L. argentatus*		2		2	3	**7**
Svartbak, *L. marinus*				1	4	**5**
Makrellterne, *Sterna hirundo*		1	2			**3**
Rødnebbterne, *S. paradisaea*			9	32	60	**101**
SUM	**74**	**115**	**70**	**237**	**115**	**611**

Tabell 4. Antall registrerte vannfugler under opptellingene av Fjærvannområdet den 31.5.2005.

Art	Sone 1	Sone 2	Sone 2b	Sone 3	Sone 4	Totalt
Sædgås, *Anser fabalis*		3				**3**
Brunnakke, *Anas penelope*	22	31	3	4	8	**68**
Krikkand, *A. crecca*	3	1	6			**10**
Skjeand, *A. clypeata*		2				**2**
Stokkand, *A. platyrhynchos*	1		1		1	**3**
Stjertand, *A. acuta*	2					**2**
Toppand, *Aythya fuligula*	2	29	2	6	4	**43**
Bergand, *A. marila*				8	5	**13**
Kvinand, *Buchephala clangula*	20	25	7	18	13	**83**
Svartand, *Melanitta nigra*	1			35		**36**
Havelle, *Clangula hyemalis*				29	12	**41**
Lappfiskand, *Mergellus albellus*	14	27	6		2	**49**
Siland, *Mergus serrator*	20	6		12	3	**41**
Laksand, *M. merganser*	2	1		2		**5**
Storlom, *Gavia arctica*	2		1		2	**5**
Smålom, *G. stellata*				1	4	**5**
Havørn, *Haliaeetus albicilla*		1				**1**
Gluttsnipe, *Tringa nebularia*	1	2	1	2	1	**7**
Grønnstilk, *T. glareola*	1	7	1	1	1	**11**
Sotsnipe, *T. erythropus*		2		2		**4**
Strandsnipe, *Actitis hypoleucos*	3	7		3	1	**14**
Lappspove, *Limosa lapponica*		1				**1**
Småspove, *Numenius phaeops*			1			**1**
Svømmesnipe, *Phalaropus lobatus*		7		4		**11**
Dvergmåke, *Larus minutus*				1	1	**2**
Fiskemåke, *L. canus*	11	1		1	4	**17**
Gråmåke, *L.aArgentatus*	1			1		**2**
Svartbak, *L. marinus*				1	3	**4**
Makrellterne, *Sterna hirundo*	3					**3**
Rødnebbterne, *S. paradisaea*	2	2	8	2	3	**17**
SUM	**111**	**155**	**37**	**133**	**68**	**504**

Under den første av vårregistreringene i 2005 ble det talt 611 individer. Dette er det tredje laveste totalantallet siden tellingene startet i 1996.

Det er verdt å legge merke til at særlig brunnakke, men også flere andre gressender ble registrert i svært lave antall denne våren. Dette i skarp kontrast til de høye antallene året før. Siden registreringene startet i 1996 er det faktisk ikke registrert færre brunnakker noen gang. Det samme var tilfelle med kvinand som har vist en nedadgående trend de siste fire årene.

I den andre enden av skalaen overrasket både havelle og bergand med rekordhøye antall. Disse artene er ikke årvisse under vårregistreringene, men begge ble registrert både i 2004 og 2005. Også lappfiskand hadde et svært godt år med hele 49 individer 31. mai.

Nevnes bør også tre makrellterner som ble registrert 31. mai.

Tabell 5. Antall registrerte vannfugler ved vårtellingene i Fjærvannområdet 1996-2004. Makstallet for de to tellingene hvert år vises. Det høyeste makstallet for hver art er uthevet.
Årene merket med * ble det kun talt fra norsk side.

Art	**1996**	**1997**	**1998***	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003***	**2004**	**2005**
Storskarv	1	0	0	0	0	**3**	0	0	0	0
Sangsvane	24	8	19	23	1	50	43	**83**	70	48
Sædgås	0	0	0	7	3	**78**	1	2	30	3
Brunnakke	132	122	104	113	103	188	239	196	**282**	68
Snadderand	0	0	0	**2**	0	0	0	0	0	0
Krikkand	52	10	18	**58**	13	29	18	14	32	18
Stokkand	18	11	13	32	6	26	29	24	**34**	22
Stjertand	4	3	2	12	2	12	**16**	8	13	2
Knekkand	0	0	0	**2**	0	0	0	0	0	0
Skjeand	0	2	2	0	0	0	3	0	**12**	2
Toppand	**130+**	7	9	48	6	28	64	26	25	43
Bergand	0	0	2	0	0	3	1	0	2	**13**
Havelle	6	0	11	0	0	0	0	0	2	**41**
Svartand	45	7	12	35	**300+**	12	67	18	35	56
Sjøorre	29	0	5	0	23	2	7	2	**51**	23
Kvinand	163	128	233	155	**250+**	172	246	140	116	83
Lappfiskand	23	7	15	15	9	16	32	21	22	**49**
Siland	39	12	12	19	19	39	34	**54**	29	41
Laksand	45	10	**48**	36	13	32	31	24	24	26
Storlom	**21**	7	11	12	16	12	8	6	12	13
Smålom	2	2	0	0	4	0	0	1	2	**5**
Havørn	1	**3**	1	1	1	1	2	1	1	1
Myrhauk	0	**1**	0	**1**	0	0	0	0	0	0
Fiskeørn	2	4	1	2	1	3	2	**5**	3	0
Trane	0	0	0	0	0	0	0	1	0	**2**
Tjeld	0	0	0	**2**	0	1	0	0	0	0
Sandlo	0	0	0	**22**	0	4	3	0	3	0
Heilo	2	**4**	2	0	1	0	**4**	0	0	0
Temmincksnipe	1	1	0	**10**	0	5	0	0	0	0
Myrsnipe	0	0	0	2	0	**3**	0	0	1	0
Brushane	11	1	2	**72**	5	10	22	0	8	0
Kvartbekkasin	**1**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Enkeltbekkasin	7	3	4	**9**	5	3	1	0	1	0
Lappspove	0	0	1	**20**	1	9	11	4	10	1
Småspove	0	2	1	2	0	1	2	1	**4**	3
Sotsnipe	31	2	5	**57**	0	13	8	4	6	4
Rødstilk	0	0	0	**1**	0	**1**	0	0	0	0
Gluttsnipe	13	3	6	22	3	26	7	8	**24**	10
Grønnstilk	31	24	44	**77**	12	16	15	7	18	11
Strandsnipe	17	3	4	8	**18**	3	12	1	5	14
Steinvender	0	0	0	0	**1**	0	0	0	0	0
Svømmesnipe	15	**28**	4	3	**28**	0	0	0	3	11
Tyvjo	0	0	0	0	**2**	0	0	0	0	0
Dvergmåke	15	0	0	3	8	27	3	13	**60**	24
Hettemåke	2	0	0	**21**	6	2	0	6	8	0
Fiskemåke	13	18	27	37	35+	35	**77**	21	24	17
Gråmåke	3	3	3	1	8	0	**18**	1	4	7
Svartbak	2	10	**11**	3	1	5	4	1	2	5
Sildemåke	0	0	0	0	0	0	0	0	**2**	0
Makrellterne	2	0	2	0	0	1	0	0	2	**3**
Rødnebbterne	**200+**	52	145+	76	43	106	43	70	56	101
SUM	**1060**	**480**	**725**	**880**	**860**	**834**	**974**	**607**	**946**	**611**

Tabell 6. Antall registrerte vannfugler under opptellingen av Fjærvannområdet den 14.09.2004. Kun norsk side.

Art	Sone 1	Sone 2	Sone 2b	Sone 3	Sone 4	Totalt
Sangsvane, *Cygnus cygnus*			38			**38**
Brunnakke, *Anas penelope*			380+			**380+**
Krikkand, *A. crecca*			260+			**260+**
Stokkand, *A. platyrhynchos*			10+			**10+**
Stjertand, *A. acuta*			7			**7**
Skjeand, *A. clypeata*			2			**2**
Toppand, *Aythya fuligula*			45+	12		**57+**
Kvinand, *Buchephala clangula*			120+	30	8	**158+**
Lappfiskand, *Mergus albellus*	48	16	6	76		**146**
Siland, *M. serrator*	11			9		**20**
Laksand, *M. merganser*	56			5		**61**
Storlom, *Gavia arctica*				6		**6**
Havørn, *Haliaeetus albicilla*		2				**2**
SUM	**115**	**18**	**868**	**138**	**8**	**1147**

Tabell 7. Antall registrerte vannfugler under opptellingen av Fjærvannområdet den 12.09.2005. Kun norsk side.

Art	Sone 1	Sone 2	Sone 2b	Sone 3	Sone 4	Totalt
Sangsvane, *Cygnus cygnus*			23			**23**
Brunnakke, *Anas penelope*	20	88	250		35	**393**
Krikkand, *A. crecca*		3	20		2	**25**
Stokkand, *A. platyrhynchos*	2		41			**43**
Stjertand, *A. acuta*			3			**3**
Skjeand, *A. clypeata*		1				**1**
Toppand, *Aythya fuligula*			10			**10**
Kvinand, *Buchephala clangula*	1	2	65	13	71	**152**
Svartand, *Melanitta nigra*				14		**14**
Lappfiskand, *Mergus albellus*	7	7	11	10	8	**43**
Siland, *M. serrator*	6	3				**9**
Laksand, *M. merganser*	22			11		**33**
Storlom, *Gavia arctica*	3	2		3		**8**
Havørn, *Haliaeetus albicilla*	1	1				**2**
SUM	**62**	**107**	**423**	**51**	**116**	**759**

Under høstregistreringen i 2004 ble det registrert hele 1147 individer. Dette er det høyeste antallet som er notert siden registreringene startet i 1996.

Både brunnakke og krikkand ble notert i rekordhøye antall. Det samme gjaldt lappfiskand.

Under høstregistreringen i 2005 ble det totalt registrert 759 individer. Antall brunnakker var enda høyere enn i 2004 og til tross for lave antall under vårregistreringene er det ingenting som tyder på at arten er i tilbakegang.

Både toppand og lappfiskand ble registrert i lavere antall enn forventet.

Tabell 8. Antall registrerte vannfugler ved høsttellingene i Fjærvannområdet 1996-2005.
Det høyeste makstallet for hver art er uthevet.

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Storskarv	0	**12**	0	1	0	0	0	0	0	0
Sangsvane	9	2	9	1	10	11	31	**75**	38	23
Sædgås	0	0	2	0	0	0	0	**14**	0	0
Brunnakke	198	339	249	39	340	72	100	205	380	**393**
Krikkand	6	32	14	4	8	1	80	165	**260**	25
Stokkand	13	4	8	0	23	3	97	**280**	10	43
Stjertand	4	3	1	0	3	0	4	0	**7**	3
Knekkand	**1**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skjeand	**2**	0	1	0	0	0	0	0	**2**	1
Toppand	113	65	73	46	50	**136**	120	1	57	10
Havelle	0	**3**	0	0	0	0	0	0	0	0
Svartand	0	9	0	0	**27**	0	0	0	0	14
Kvinand	163	189	167	152	185	143	162	**198**	158	152
Lappfiskand	53	41	42	42	68	56	62	88	**146**	43
Siland	**22**	21	15	10	12	0	9	12	20	9
Laksand	**215**	58	19	11	21	116	10	57	61	33
Storlom	**33**	5	3	10	12	8	10	0	6	8
Smålom	**2**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Havørn	0	0	0	0	1	1	0	0	**2**	**2**
Fiskeørn	0	0	**1**	0	0	**1**	0	**1**	0	0
Tundralo	**1**	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Småspove	0	0	**1**	0	0	0	0	0	0	0
Fiskemåke	8	**20**	0	3	1	0	0	4	0	0
Gråmåke	0	0	0	**3**	0	0	0	0	0	0
Svartbak	0	**2**	1	**2**	0	1	0	0	0	0
Makrellterne	0	3	**6**	0	0	0	0	0	0	0
Rødnebbterne	0	0	**6**	0	0	0	0	0	0	0
SUM	**843**	**808**	**618**	**324**	**758**	**549**	**686**	**1100**	**1147**	**759**

4. Tilfeldige observasjoner 2004

22.03.2004 – Årets første *sangsvane* dukket opp ved Noatun (Steinar Wikan).

01.04.2004 – Tre *sangsvane* observert ved Noatun (Steinar Wikan).

02.04.2004 – 10 *sangsvane* ved Noatun (Steinar Wikan).

05.04.2004 – Åpen råk fra Hestefoss til Kolttakentä nedenfor Noatun. En flokk på 20 *sangsvane* observert ved Noatun sammen med noen *stokkender* (Steinar Wikan). To *sangsvane* ble også observert ved Skogfoss (Paul Eric Aspholm).

11.04.2004 – Årets første *sangsvane* ble observert inne i terrenget: Ett individ ved Tørrfurutjern ved Ellenvann (Steinar Wikan). En telling på de åpne delene av Pasvikelva ga fem *sangsvane* og tre *stokkand* ved Bjørnholmen, samt 46 *sangsvane* og minst fem *stokkand* ved Noatun (Steinar Wikan).

13.04.2004 – En ny telling på de åpne delene av Pasvikelva ga følgende resultat: Nord for Noatun: 55 *sangsvane* og fire *stokkand*. Noatun og Gjøkbukta: fire *sangsvane*. Nyrud: fire *sangsvane*. Bjørnholmen: fem *sangsvane* og en *stokkand*. Totalt 68 *sangsvane* og fem *stokkand* denne dagen (Steinar Wikan).

20.04.2004 – Steinar Wikan gjennomførte en ny telling på strekningen Skolteholmen-Bjørnholmen. Totalt ble det registrert 59 *sangsvane*, fem *sædgås* (årets første) og to ubestemte *måker*. Samtlige fugler i området mellom Oterholmen og Noatun.

22.04.2004 – 32 *sædgås* og en *kvinand* ble observert på strekningen Noatun-Nyrud (Arild Hansen og Rune Wiggen).

23.04.2004 – En *hettemåke* ble observert ved Vaggatem (Arild Hansen og Rune Wiggen).

24.04.2004 – Noen observasjoner fra Øvre Pasvik: Nyrud: 14 *sangsvane*, 4M 4F *stokkand*, 1M *brunnakke*, 20+ *kvinand* og en *havørn*. Gjøkbukta: 60+ *sangsvane*. Skogfoss: 2M 1F *kvinand* (Paul Eric Aspholm).

28.04.2004 – To *trane* observert ved Loken (Tor-Arne Bjørn). Dessuten noen observasjoner fra Svanvannet: seks *sangsvane*, 60+ *sædgås*, fem *krikkand*, 4M 4F *stokkand*, 40 *kvinand*, åtte *laksand*, tre *siland*, en *heilo* tre *fiskemåke* og 10+ *gråmåke*. Dette er de tidligste observasjonene av krikkand og heilo i Pasvikdalen noen sinne (Paul Eric Aspholm).

30.04.2004 – Steinar Wikan gjennomførte en ny telling på strekningen Skolteholmen-Noatun:

	Skolte-holmen	Nesheim	Jordan-foss	Råkoppi-saari	Oter-holmen	Noatun	Gjøkbukta	Sum
Sangsvane	2	7	11	31	43	2	2	98
Sædgås	-	8	3	5	137	25	1	179
Stokkand	-	4	2	2	-	3	-	11
Kvinand	-	1	6	-	4	12	3	26
Laksand	1	9	6	-	3	-	-	13
Siland	-	-	-	-	4	-	-	4
Svartbak	-	4	-	-	4	-	-	8
Fiskemåke	-	-	5	-	12	-	-	17
Hettemåke	-	-	-	-	10	-	-	10

02.05.2004 – Melkefoss: 10 *sædgås* og en *laksand* (Hans Geir Eiken).

04.05.2004 – Skrøytnes: to *sangsvane* og 10 *toppand*. Utnes: en *sædgås* (Hans Geir Eiken).

05.05.2004 – To *traner* ved Svanvik og fem *laksand* ved Skrøytnes (Hans Geir Eiken).

07.05.2004 – En *skogsnipe* ble observert i Loken ved Svanvik. Fuglen ble også sett 08.05. Dette er en svært sjelden art i Pasvikdalen. Forrige observasjon ble gjort i 1962. Samme sted minst seks *sotsnipe* og minst fire *gluttsnipe* (Stein Ørjan Nilsen og Tone Malm).

08.05.2004 – En *enkeltbekkasin* ble observert ved Mellomneset, Svanvik (Lars Jensen). To *fiskemåke* innledet hekking på skorstein ved Utnes. Tre pullus observert 24.06. (Hans Geir Eiken).

09.05.2004 – Diverse observasjoner fra Øvre Pasvik: Vaggatem: Seks *sædgås*, 1M 1F *stokkand*, 1M 1F *kvinand*. Nyrud: 6M 6F *kvinand*, to adulte *dvergmåke*. Nyrudneset: Fire *sangsvane*, 10 *sædgås*, 2M 2F *krikkand*, 2M 2F *brunnakke*, 6M 6F *toppand*, en *enkeltbekkasin*. Gjøkbukta: 40+ *sangsvane*, 15+ *sædgås*, 1M 1F *stokkand*, 1M 1F *skjeand* og minst åtte *laksand*. Skrøytnes: Fire *sædgås* og 30 *svartand* (Gunnar Reinholdtsen).

Noen observasjoner fra Mellomneset, Svanvik: Fire *trane*, åtte *sædgås*, 3M 3F *stjertand*, 2M 2F *stokkand*, 1M 1F *brunnakke*, sju *vipe* og seks *heilo* (Lise Flø).

Lille Spurvvann: en *sædgås* og en *rødstilk*. Nordvestbukta: åtte *stokkand* og 20 *kvinand*. Skogfoss: ni *heilo*. Solvang: fire *stokkand*, fire *kvinand* og to *lappfiskand* (Hans Geir Eiken).
Tre *trane* ble observert ved Utnes (Yngve Beddari og Ivar Beddari).

10.05.2004 – Mellomnes: to *trane*, 12 *hettemåke*, 12 *fiskemåke* og to *gråmåke*. Utnes: 10 *stokkand*, to *stjertand* og en *gluttsnipe* (Hans Geir Eiken).

14.05.2004 – Melkefoss: en *sangsvane* og 13 *kvinand*. Skrøytnes: 15 *sædgås*. Svanhovd: 35 *heilo*, 12 *brushane* og en *småspove*. Utnes: to *brunnakke*, to *stjertand* og 20 *fiskemåke* (Hans Geir Eiken).

19.05.2004 – En *rugde* ble observert ved Svanvik (Paul Eric Aspholm).

Diverse observasjoner fra strekningen Melkefoss-Skrøytnes: to *storlom*, fem *smålom*, to *sangsvane*, fire *krikkand*, åtte *brunnakke*, fire *skjeand*, fire *stokkand*, fire *stjertand*, 110 *kvinand*, 15 *svartand*, to *lappfiskand*, to *siland*, sju *laksand*, to *trane*, fire *heilo*, to *gluttsnipe*, 13 *grønnstilk*, en *rødstilk* og fire *rødnebbterne* (Hans Geir Eiken).

21.05.2004 – Indre Loken: fem *toppand* og to *grønnstilk* (Hans Geir Eiken).

Noen observasjoner fra Skrøytnes-området: Skrøytnes: to *trane*, fire *brushane* og tre *gråmåke*. Lille Skogøy: en *smålom*, sju *krikkand*, 16 *brunnakke*, åtte *skjeand*, to *toppand*, 22 *kvinand*, tre *svartand*, to *siland*, fire *laksand*, en *fiskeørn*, en *sandlo*, to *enkeltbekkasin*, ni *myrsnipe*, to *strandsnipe*, to *gluttsnipe*, to *grønnstilk*, to *lappspove*, 22 *rødnebbterne* (Hans Geir Eiken).

En *trane* og en *brushane* ble observert ved Svanhovd (Hans Geir Eiken).

22.05.2004 – Grensefoss: to *strandsnipe*. Hestefoss: to *sangsvane*. Loken: en *sotsnipe* (Hans Geir Eiken).

23.05.2004 – En *sædgås* ble observert ved Grensefoss (Hans Geir Eiken).

24.05.2004 – Følgende observasjoner ble gjort i løpet av dagen på strekningen mellom Svanvik og Noatun (Alf Tore Mjøs og Eirik Nydal Adolfsen):

Loken: 1M *krikkand*, 9 M 9 F *toppand*, to *sotsnipe*, to *grønnstilk* og en *gluttsnipe*. Svanestrand: 8M 4F *stokkand*, 4M 4F *brunnakke*, 3M 1F *stjertand*, 1M 1F *skjeand*, 1M 1F *kvinand*, 5+ *heilo*, 16M 13F *brushane*, 13 *myrsnipe*, to *grønnstilk* og 10 *gråmåke*. Lille Skogøy: 2M 1F *stokkand*, 2M 2F *skjeand*, 4M 3F *brunnakke*, 8M 2F *kvinand*, 1F *laksand*, 13M 13F *toppand*, en *sandlo*, en *gluttsnipe*, to *grønnstilk*, 2M 2F *lappspove*, en *fiskemåke*, en *gråmåke*, seks *svartbak* og to *rødnebbterne*. Stenbakk: en *smålom*, 2M *stokkand*, 4M 2F *brunnakke*, 2M 1F *siland*, to *laksand*, en *sotsnipe*, en *grønnstilk*, 1M *lappspove*, to *fiskemåke*, 14 ad *dvergmåke* og 14 *rødnebbterne*. Skogmo: 1M 1F *krikkand*. Gærnetjønna: 3M 1F *kvinand* og 1M 1F *havelle*. Noatun: 74 *sangsvane*, 4M 1F *stokkand*, 16 *krikkand*, 177 *brunnakke*, 3M 2F

kvinand, 1M 1F *stjertand*, 1M 1F *skjeand*, 10 *siland*, 24 *lappfiskand*, to *sotsnipe*, en *småspove*, en *strandsnipe*, 3 ad. *fiskemåke*, 2 ad. *hettemåke* og 3 ad. *dvergmåke*.

I anledning "European Day of Parks" ble det gjennomført en kveldsekskursjon til Skrøytnes og Lille Skogøy i regi av Svanhovd miljøsenter. Følgende observasjoner ble gjort:

Svanhovd: 1M 1F *brunnakke*, 10 *stokkand*, en *trane*, seks *heilo*, ti *lappspove*, to *grønnstilk*, 30 *brushane*, 75 *fiskemåke*, en *svartbak* og ti *gråmåke*. Loken: 2M 2F *toppand*. Skrøytnes: en *storlom*, åtte *brunnakke*, 1M 1F *krikkand*, en *stokkand*, 1M *stjertand*, 1M 1F *skjeand*, 2M 2F *toppand*, 12 *sjøorre*, seks *kvinand*, 15 *laksand*, to *heilo*, en *enkeltbekkasin*, en *lappspove*, en *sotsnipe*, to *gluttsnipe*, fire *grønnstilk*, 15 *brushane*, tre *fiskemåke*, 12 *dvergmåke*. Lille Skogøy: 2M 2F *brunnakke*, tre *krikkand*, 3M *stjertand*, 2M 2F *skjeand*, 10 *toppand*, 15 *kvinand*, 2M 2F *siland*, 20 *laksand*, fire *heilo*, en *sandlo*, fire *lappspove*, en *småspove*, tre *sotsnipe*, en *gluttsnipe*, fire *grønnstilk*, 10 *myrsnipe*, 10 *fiskemåke*, fire *svartbak*, fem *dvergmåke* og tre *rødnebbterne* (Morten Günther, Hans Geir Eiken m.fl.).

Øvrige observasjoner: to *fiskemåke* ved Firkantvannet og to *kvinand* ved Brattli (Morten Günther).

25.05.2004 – Svanhovd: 2M 2F *brunnakke*, seks *stokkand*, ni *trane*, fire *heilo*, fire *lappspove*, 30 *brushane*, en *fjelljo* trakk mot nord, 15 *fiskemåke* og fem *gråmåke*. Firkantvannet: to *kvinand*. Skrukkebuktvannet: en *kvinand* og en *strandsnipe*. Brattli: to *brunnakke* og to *kvinand* (Morten Günther).

Følgende observasjoner ble gjort i løpet av dagen på strekningen mellom Noatun og Svanvik (Alf Tore Mjøs og Eirik Nydal Adolfsen):

Gjøkvasslia: to *storlom*, 2 ad. *sangsvane* og en varslende *sotsnipe*. Noatun: en *storlom*, to *smålom*, 34 ad. 19 2k *sangsvane*, en *sædgås*, 112 *brunnakke*, 3M 2F *stjertand*, 13M 2F *stokkand*, 2M 1F *skjeand*, 7M 5F *toppand*, 2M 2F *sjøorre*, 45+ *svartand*, 9M 5F *kvinand*, 4M 3F *lappfiskand*, 2M 2F *laksand*, 7M 7F *siland*, tre *sotsnipe*, to *gluttsnipe*, en *grønnstilk*, en *lappspove*, to *enkeltbekkasin*, 8 ad. *fiskemåke*, 13 ad. *dvergmåke* og åtte *rødnebbterne*. Skogfoss: 1M *stokkand*, 4M 1F *kvinand*, en *grønnstilk*, 6 ad. *dvergmåke* og to *rødnebbterne*. Nittisekshøgda: to *grønnstilk*. Svanhovd: 15+ *heilo*, 9M 16F *brushane*, fire *grønnstilk* og 3M 1F *lappspove*.

26.05.2004 – Mikkelstad: fire *heilo* (Hans Geir Eiken).

27.05.2004 – Vårens første vannfuglregistrering ble gjennomført i Pasvik naturreservat.

Følgende observasjoner ble gjort underveis mellom Svanvik og Nyrud:
Utnes: en *trane*, to *fiskemåke*. Sametbrua: en *strandsnipe*. Nordvestbukta: to *kvinand* og to *lappfiskand*. Vaggatem: to *sædgås* (Morten Günther, Hans Geir Eiken).

28.05.2004 – Svanhovd: fire *brushane* og to *lappspove* (Hans Geir Eiken).

Om kvelden arrangerte Svanhovd miljøsenter en fugleekskursjon til Noatun der følgende arter ble observert: 28 *sangsvane*, 100 *brunnakke*, tre *krikkand*, 1M *stjertand*, 2M *skjeand*, åtte *toppand*, fire *kvinand*, 2M 2F *siland*, to *trane*, en *enkeltbekkasin*, sju *småspove*, to *sotsnipe*, to *gluttsnipe*, åtte *dvergmåke*, 20 *rødnebbterne* (Morten Günther, hans Geir Eiken m.fl.).

Følgende observasjoner ble gjort underveis mellom Svanvik og Noatun:
Loken: 2M *brunnakke*, 1M 1F *toppand* og en *sotsnipe*. Dalheim: 20 *heilo*. Skrøytnes: tre *stokkand*, 15 *brushane*, 15 *fiskemåke*. Nilsrud: en *hettemåke*. Stenbakk: ni *sædgås* og en *trane*. Skogfoss: tre *kvinand*, 1M 1F *lappfiskand*, fem *laksand*, en *skogsnipe*, en *strandsnipe* og to *svartbak*. Krokvika: to *småspove*. Kobbfossmyra: en *småspove*. Nordvestbukta: seks *kvinand*. Hauge: en *brunnakke*, to *kvinand*, fem *heilo*, en *strandsnipe* og en *fiskemåke*. Sandnes: en *stjertand*. Elveli: en *kvinand*. Steinbekken: to *heilo*. Myggbekken: en *kvinand*. Vaggatem: fire *sædgås* og en *heilo* (Morten Günther).

29.05.2004 – Svanhovd: seks *stokkand* og ni *trane*, 10 *heilo*, 20 *brushane*. Rødsand: fire *heilo* (Morten Günther).

Diverse observasjoner fra strekningen Svanvik-Skogfoss (Alf Tore Mjøs, Eirik Nydal Adolfsen, Pamela og Gary Van Velsir):

Svanestrand: åtte *stokkand*, 5M 5F *brunnakke*, 3M *sjøorre*, 12 *svartand*, 2M 2F *toppand*, 1M *kvinand*, 12+ *brushane* og en *grønnstilk*. Lille Skogøy: to *sangsvane*, 2M *stokkand*, 2M 2F *brunnakke*, 1M 1F *knekkand*, 1M 1F *skjeand*, ca.20 *toppand*, 5M *kvinand*, 1M 1F *siland*, 5M 1F *laksand*, en *myrsnipe*, en *lappspove*, fire *sotsnipe*, tre *rødstilk*, en *grønnstilk*, en *gluttsnipe*. Skogfoss: 1M 1F *lappfiskand*, 3M 2F *kvinand*, 1M *laksand*. Svanhovd: 3M 3F *brunnakke*, 10M 1F *stokkand*, tre *trane*, 50 *brushane* og tre *lappspove*.

30.05.2004 – 10 *trane* oppholdt seg på jorde ved Svanhovd om morgenen (Alf Tore Mjøs, Eirik Nydal Adolfsen, Pamela og Gary Van Velsir).

Diverse observasjoner fra Øvre Pasvik: Birrivarajængæ: 2 ad. *sangsvane* og en *kvartbekkasin*. Hestefossdammen: 2 ad. *storlom*, en *lappspove*, en *gluttsnipe* og 2 ad. *dvergmåke*. Gjeddevatnet: 2 ad. *storlom*, 1M *krikkand*, en *grønnstilk* og 2 ad. *rødnebbterne*. Tommamyra: 2+ *heilo*, en *småspove*, 1-2 spillende *kvartbekkasin*, 2+ *enkeltbekkasin*, 1-2 spillende *fjellmyrløper*. Noatun: 1M *skjeand*, 5 ad. *dvergmåke* og en *sotsnipe*. Vaggatem: 21 *sædgås* på et jorde (Alf Tore Mjøs, Eirik Nydal Adolfsen, Pamela og Gary Van Velsir).

31.05.2004 – Myrset: 1M 1F *kvinand*. Brattli: 1M 1F *kvinand*. Rødsand: 10 *heilo*, en *grønnstilk*. Furumo: to *krikkand* og en *grønnstilk*. Utnes: 10 *sangsvane*, 2M 1F *brunnakke*, 12 *toppand*, 11 *kvinand*, fire *siland*, 1F *brushane*, to *fiskemåke*, to *svartbak*, en *gråmåke* og seks *rødnebbterne*. Svanhovd: fire *heilo*, en *lappspove* og 8M 3F *brushane*. Loken: en *gluttsnipe* (Morten Günther).

Primo 06.2004 – Et par *dvergmåke* ble observert ved Rødsand (Paul Eric Aspholm).

01.06.2004 – Følgende observasjoner ble gjort i løpet av natten: Dalheim: to *heilo*. Skrøytnes: en *sangsvane*, seks *sædgås* trakk mot nord, 11 *brunnakke*, 3M *krikkand*, 2M 2F *stokkand*, 10 *toppand*, to *heilo*, 9M 1F *brushane*, 10 *fiskemåke*, en *dvergmåke*. Kløvereng: to *sangsvane* og 1M *toppand*. Heimly: to *sædgås* og to *heilo*. Svanhovd: en *stokkand*, tre *trane*, 10 *heilo*, en *lappspove*, to *grønnstilk*, 10 *brushane* (Morten Günther).

02.06.2004 - Vårens andre vannfuglregistrering ble gjennomført i Pasvik naturreservat.

Følgende observasjoner ble gjort underveis mellom Svanvik og Nyrud:
Svanhovd: to *trane*. Nordvestbukta: en *kvinand*. Vaggatem: fem *sædgås* og to *heilo*. Steinbekken: to *rødnebbterne*. Elveli: en *laksand*. Sandnes: en *rødnebbterne*. Emanuelbekken: 1M *krikkand*, fem *kvinand* og tre *heilo* (Morten Günther).

03.06.2004 – Svanhovd: seks *brunnakke*, 6M *stokkand*, to *heilo*, en *gluttsnipe*, to *grønnstilk*, 10 *brushane*, fire *lappspove*, tre *trane* og en *fiskemåke* (Morten Günther og Hans Geir Eiken). Rødsand: tre *heilo*, en *gluttsnipe* og en *grønnstilk*. Myrset: 2M 2F *toppand*, 2M *kvinand* (Morten Günther). Utnes: 25 *kvinand* og to *siland* (Hans Geir Eiken).

Noatun: 1 ad. *havørn*, en spillende *kvartbekkasin*, en spillende *enkeltbekkasin*, fem *sotsnipe*, en *grønnstilk*, en *gluttsnipe* og 11 ad. *dvergmåke* (Eirik Nydal Adolfsen og Alf Tore Mjøs).

04.06.2004 – Utnes: to *gluttsnipe* og to *sotsnipe* (Hans Geir Eiken).

Noatun: to *storlom*, 61 *sangsvane*, 1M *skjeand*, en imm. *havørn*, en *fiskeørn*, en *sandlo*, en spillende *kvartbekkasin*, to *grønnstilk*, 15 ad. *dvergmåke*. Nilamyra: 1M 1F *toppand* og en *grønnstilk*. Gjøkåsen: en *grønnstilk* (Alf Tore Mjøs og Eirik Nydal Adolfsen)

05.06.2004 – Diverse observasjoner fra Øvre Pasvik (Alf Tore Mjøs og Eirik Nydal Adolfsen):

Noatun: fire *storlom*, 70 *sangsvane*, 132 *brunnakke*, 1M *skjeand*, 13M 5F *kvinand*, 8M 5F *toppand*, 10M 4F *lappfiskand*, 1M *siland*, tre *laksand*, 1 ad. *havørn*, seks *trane*, en *sandlo*, tre *enkeltbekkasin*, en *kvartbekkasin*, en *småspove*, en *grønnstilk*, 1 ad. *sildemåke* og 15 *rødnebbterne*. Vaggatem: 32 *sædgås*. Bjørkåsen fellesbeite: 38 *sædgås*. Skrøytnesområdet: en *trane*.

Bjørn (Ursus arctos) og sildemåke (Larus fuscus) i Gjøkbukta 05.06.2004- © Alf Tore Mjøs

07.06.2004 – Svanhovd: to *lappspove*. Mellomnes, Svanvik: tre *sædgås*, tre *heilo*. Utnes: 7M 3F *brunnakke* (reirfunn med 7 egg under rot), 4M *stokkand*, 8M 2F *toppand*, 10 *kvinand*, 1M 1F *sjøorre*, to *gluttsnipe*, to *sotsnipe*, to *strandsnipe*, en *dvergmåke*, åtte *rødnebbterne* (Hans Geir Eiken).

18.06.2004 – 1M *snadderand* ble observert ved Noatun (Martin Eggen og Håvard Eggen).

19.06.2004 – Lille Spurvvann: 1M 1F *siland*, to *grønnstilk*, tre *småspove*. Melkefoss: 1M 1F *smålom*, 10M *laksand* (Hans Geir Eiken).

Dessuten ble 1M 1F *skjeand* observert ved Noatun (Martin Eggen og Håvard Eggen).

23.06.2004 – Mellomnes, Svanvik: 1M *sjøorre*. Loken: seks *dvergmåke*, to *hettemåke*, 12 *fiskemåke* og en *svartbak* (Hans Geir Eiken).

28.06.2004 – Hele 42 adulte *dvergmåker* ble observert på strekningen Utnes – Melkefoss. I løpet av juli måned ble 30-40 indivdier observert flere ganger; særlig ved Solvoll, Lille Skogøy og Loken (Hans Geir Eiken).

Ultimo 06.2004 – 3-5 *dvergmåke* ble observert ved Holmfoss (Paul Eric Aspholm).

28.07.2004 – Korsvannet i Øvre Pasvik: en *storlom* og fem *trane* (Hans Geir Eiken).

30.07.2004 – Lille Skogøy: En *fiskeørn*. Dessuten 25 *dvergmåke* hvorav 6-7 juv. (Hans Geir Eiken).

17.08.2004 – Sortbrysttjern: en *sangsvane* og en *siland*. Tørrfurutjern: en *lappfiskand* (Hans Geir Eiken).

27.08.2004 – Grensefoss: en *smålom* og fire *storlom* (Hans Geir Eiken).

28.08.2004 – Grensefoss: åtte *siland*, fire *laksand*, en *havørn* og en *svartbak* (Hans Geir Eiken).

03.09.2004 – Utnes: 320 *siland* og sju *trane* (Hans Geir Eiken).

05.09.2004 – En *fiskeørn* ble observert ved Spurvenveien (Hans Geir Eiken).

Firkantvannet: en *storlom*. Skogfoss: 45 *brunnakke*, seks *stokkand*, en *fiskeørn*, en *myrsnipe*, en *svartbak*. Lille Skogøy: fem *brunnakke*, åtte *sædgås*. Melkefoss: fem *kvinand*, ni *lappfiskand* og fem *laksand* (Morten Günther).

06.09.2004 – Utnes: en *smålom*, åtte *siland*, en *fiskemåke*, en *svartbak*. Loken: fem *storlom*, to *sangsvane*, åtte *brunnakke*, tre *skjeand*, 19 *toppand*, to *kvinand*, seks *laksand*. Nittisekshøgda: 13 *sædgås*. Nilsrud: en *heilo* (Morten Günther).

08.09.2004 – 45 *sædgås* og 62 *trane* ble observert på Heiskarimyra nedenfor Nittisekshøgda (Hans Geir Eiken).

14.09.2004 - Den tradisjonelle høsttellingen ble gjennomført i Pasvik naturreservat. For øvrig ble følgende observasjoner gjort i Øvre Pasvik: Emanuelbekken: en *laksand*. Myggbekken: en *lappfiskand*. Nordvestbukta: en *kvinand* og en *laksand* (Morten Günther).

15.09.2004 – Dalheim: to adulte og en juvenil *trane*. Skrøytnes: seks *brunnakke*, to *stokkand*, seks *kvinand* og fem *lappfiskand*. Nittisekshøgda: 80 *sædgås* og 55 *trane*. Pernillemyra: 133 *sædgås* (Morten Günther).

16.09.2004 – Steinbekken: en *kvinand*. Myggbekken: fem *kvinand*. Gjøkvasslia (tjern 88): seks *lappfiskand*. Fiskevatnet: to *siland*. Emanuelbekken: to *brunnakke* og seks *laksand*. Nordvestbukta: en *laksand* (Morten Günther og Lise Flø).

25.09.2004 – Tjærebukta: 17 *kvinand* og en *havørn* (Hans Geir Eiken).

26.09.2004 – Seks *lappfiskand* ved Gjøkvasslia (tjern 88) i Øvre Pasvik (Stein Ørjan Nilsen og Tone Malm).

16.10.2004 – To *sangsvane* ble observert ved Lille Sametti (Hans Geir Eiken).

25.10.2004 – En *storlom* ble observert ved Nordvestbukta (Hans Geir Eiken).

Dvergmåker (Larus minutus) i Gjøkbukta 02.06.2004 – © Morten Günther.

5. Tilfeldige observasjoner 2005

20.02.2005 – En hann *kvinand* ble observert i råka ved Melkefoss (Hans Geir Eiken).

24.03.2005 – Årets to første *sangsvaner* ble observert ved Hestefoss. De forsvant igjen etter et par dager (Jim Heimland).

28.03.2005 - En hann *kvinand* fortsatt på plass i råka ved Melkefoss (Hans Geir Eiken).

07.04.2005 – To *sangsvaner* ble observert ved Bjørnholmen (Jim Heimland).

09.04.2005 – To adulte og tre juvenile *sangsvaner* ble observert ved Nyrud (Jim Heimland).

10.04.2005 – Et par *kvinender* og en *svartbak* ble observert ved Skogfoss (Olav Gilde).

11.04.2005 – Registreringstur på Pasvikelva fra Vaggetem til Nyrud. Det var kun åpent vann fra Hestefoss til Nyrud. Fem *sangsvaner* ble observert ved Nyrud og fire ved Noatun (Steinar Wikan).

22.04.2005 – Årets første observasjon av *sangsvane* inne i skogen: To individer ved Sortbrysttjern (Steinar Wikan).

24.04.2005 – To *sangsvaner* satt på isen ved Lille Skogøy (Hans Geir Eiken). Dessuten ble 30 *sangsvaner*, 11 *sædgjess* og tre *kvinender* observert i tre råker ved Noatun (Olav og Cecilie Gilde).

25.04.2005 – Registreringstur rundt Ruskenes, Kjerringnes til Hestefoss. Elva hadde gått opp fra Hestefoss til Nesheim. *Sangsvane*: To individer ved Svanvoll (nord for Jordanfoss), 17 ved Oterholmen og 20 ved Noatun. *Sædgås*: 13 ved Oterholmen og fire ved Noatun (Steinar Wikan).

En adult og to juvenile *havørn* satt på isen ved en råk nær Noatun (Olav og Cecilie Gilde).

30.04.2005 – Fortsatt mer is en åpent vann ved Noatun. Følgende arter ble observert: 100+ *sangsvane*, 200+ *sædgås*, 10+ *stokkand*, 10+ *kvinand*, et par *laksand* og åtte *traner* (Olav Gilde).

05.05.2005 – Noen observasjoner fra ulike deler av Pasvikdalen: Skrøytnes: 70+ *sædgås*. Lille Skogøy: fem *sædgås.* Solvoll: to *traner.* Vaggatem: fire *sædgås*, to *kvinand.* Noatun: to *sangsvaner*, 105+ *sædgjess*, ni *stokkender* og fire adulte *dvergmåker.* Nyrudneset: sju *sædgås* (Gunnar Reinholdtsen). Dessuten ble det observert 3 *storlom* ved Hauge (Hans Geir Eiken).

06.05.2005 - Fortsatt en del is ved Noatun. Følgende arter ble observert: 100+ *sangsvane*, 56 *sædgås*, åtte *stokkand*, fire *kvinand*, 3M 1F *laksand* og fire *hettemåke*. To *traner* ble observert ved Nyrud (Olav Gilde).

13.05.2005 – Noen observasjoner fra Lille Skogøy: 40 *sædgås*, 1M *stokkand*, 1M 1F *stjertand*, 7 *toppand*, en *trane*, fire *heilo*, tre *småspove*, fem *gluttsnipe* og en *enkeltbekkasin*. Mest interessant var likevel observasjonen av en hunnfarget *stellerand*. Arten er vanlig ved kysten, men er ikke tidligere påvist i Pasvikdalen (Olav Gilde).

18.05.2005 – Noen observasjoner fra Lille Skogøy: en *storlom*, 25 *sædgås*, 1M 1F *stokkand*, 11 *stjertand*, 1M 1F *toppand*, fire kvinand, fem *laksand*, en *siland*, en *fiskeørn*, en *trane*, åtte *heilo*, en *enkeltbekkasin*, 10 *lappspove*, en grønnstilk, to *gluttsnipe*, to *sotsnipe*, åtte *dvergmåke* og en *svartbak*. Dessuten ble en *sotsnipe* observert ved Loken (Olav Gilde).

21.05.2005 – Noen observasjoner fra Loken, Svanvik: fire *brunnakke*, 1M 1F *stjertand*, fire *stokkand*, åtte *toppand*, fire *kvinand*, 1M 1F *lappfiskand* og to *siland*. Dessuten *sotsniper*, *gluttsniper*, *enkeltbekkasin*, *grønnstilk* og *lappspove* (Olav Gilde).

22.05.2005 – 4-5 par *skjeand*, seks *myrsnipe*, to *brushaner*, seks *svømmesnipe* og fire *dvergmåke* ble observert ved Skrøytnes. Dessuten ble følgende observasjoner gjort ved Noatun: to *smålom*, 10 *sangsvane*, 10 *sædgås*, 4M 4F *brunnakke*, 2M 2F *stjertand*, åtte *toppand*, *kvinand*, 33 *svartand*, 10+ *laksand*, seks *siland*, to *havørn* og en *sotsnipe*. En *fiskeørn* ble observert ved Lille Skogøy (Olav Gilde).

Ved Loken, Svanvik ble følgende arter observert: 1M 1F *skjeand*, *sandlo*, *myrsnipe*, *grønnstilk* og 10+ *sotsnipe* (Olav Gilde).

24.05.2005 – 1M *knekkand* og 1M 2F *snadderand* observert i Loken, Svanvik (Yngve Beddari).

Knut Sigbjørn Olsen og Tor Audun Olsen melder om 35 *dvergmåker* spredt langs Pasvikelva fra Svanvannet til Tangenfossloken 24.-26.05.

To *traner* ble observert på jordet ved Mellomnes, Svanvik. Dessuten ble følgende observasjoner gjort ved Utnes: 12 *stokkand*, 16 *siland*, 12 *laksand*, 2 *grønnstilk* og 5 *heilo* (Hans Geir Eiken).

25.05.2005 – Følgende observasjoner ble gjort i området ved Svanvannet: Utnes: en *sangsvane*, 35 *brunnakke*, tre par *stjertand*, sju *kvinand*, fire par *toppand*, tre *hettemåke*, 45 *fiskemåke* og 22 *svartbak*. Lille Skogøy: to *brunnakke*, to *stokkand*, ett par *skjeand*, fire *kvinand*, to *siland* og en *sotsnipe* (Hans Geir Eiken).

En *heilo*, en *dobbeltbekkasin*, en *småspove* og to *lappspover* ble observert ved Skrøytnesmyra (Hans Geir Eiken).

26.05.2005 – Noen observasjoner fra Svanvik-området like etter midnatt (Morten Günther):
Rødsand: 1M 1F *kvinand*. Bjørklund gård: en *rugde*. Loken: åtte *sangsvane* og 1M 1F *toppand*.

Vårens første vannfuglregistrering ble gjennomført i Pasvik naturreservat. På vei nordover fra Øvre Pasvik ble følgende observasjoner gjort i Nordvestbukta: 2M 1F *krikkand*, 2M 2F *brunnakke*, to *stokkand*, seks *toppand*, åtte *kvinand*, en *grønnstilk*, en *gluttsnipe* og to *rødnebbterner* (Morten Günther).

En kveldsrunde i Skrøytnes-Svanvik-området ga følgende observasjoner (Morten Günther):
Dalheim: tre *brunnakke*, 1M 1F *stokkand* og en *heilo*. Skrøytnes: en *storlom*, en *sædgås*, tre *krikkand*, en *stokkand*, 1M 1F *stjertand*, 1M 1F *skjeand*, seks *toppand*, fire *sjøorre*, seks *kvinand*, en *siland*, tre *heilo*, to *grønnstilk*, fire *brushane*, 25+ *svømmesnipe*, tre *fiskemåke*, en *gråmåke*, fem *dvergmåke* og seks *rødnebbterne*. Lille Skogøy: åtte *brunnakke*, 1M 1F *skjeand*, åtte *toppand*, 1M 1F *sjøorre*, sju *kvinand*, en *siland*, seks *laksand*, fire *dvergmåke* og tre *rødnebbterne*. Elvestad: en *smålom*, en *sangsvane*, 1M 1F *skjeand*, 1M *kvinand*, en *heilo*, fire *brushane* og 1M 1F *lappspove*. Russevannet: tre *sangsvaner*. Loken, Svanvik: to *storlom*, seks *sangsvane*, 1M 1F *toppand*, seks *laksand*, en *gluttsnipe* og to *grønnstilk*. Dessuten ble 1M *rødhodeand* oppdaget kl.22:55. Fuglen ble kun sett et par minutter, men ble senere gjenfunnet 30.05. Fuglen holdt seg i området frem til 31.05. (Morten Günther, Lise Fløe, Olav Gilde, Knut-Sverre Horn m.fl.) Denne sør-europeiske arten er ikke tidligere påvist i Pasvikdalen. Svanhovd: fem *brunnakke*, to *stokkand*, en *toppand*, en *trane*, to *gluttsnipe* og en *grønnstilk*. Mellomneset, Svanvik: en *storlom*, fire *sædgås*, 35+ *brunnakke*, 15+ *krikkand*, tre *stokkand*, 10M 4F *stjertand*, 100+ *toppand*, 10+ *kvinand*, 20+ *siland*, to *laksand*, fire *gluttsnipe*, en *grønnstilk*, 15+ *fiskemåke*, 13 *svartbak* og tre *gråmåke*.

27.05.2005 – Hele 18 *svømmesniper* ble observert ved Skrøytnes (Olav Gilde).

Følgende observasjoner ble gjort i løpet av dagen: Svanhovd: en *heilo*. Loken: 1M 1F *toppand*. Skrøytnes: 1M 1F *brunnakke*, en *trane*, fire *heilo* og 20+ *brushane*. Nilsrud: to *gråmåker*. Elvestad: 1M *kvinand*, en *heilo*, sju *brushane* og en *sotsnipe*. Skogfoss: 4M 2F *toppand*, seks *kvinand*, 3M *laksand* og to *rødnebbterne*. Skogmo: en *kvinand* og tre *fiskemåke*. Håksetbukta: to *småspove* og en *fiskemåke*. Nordvestbukta: 1M 1F *toppand*, 2M 1F *kvinand*, en *småspove* og to *sotsniper*. Emanuelbekken: tre *kvinand*, en *heilo*, to *hettemåker* og fire *fiskemåker*. Stangåsen: tre *laksand*. Elveli: 1M *kvinand*. Steinbekken: en *sangsvane* og 1M 1F *siland*. Grautbekken: en *sædgås*. Hestefossdammen: en *sotsnipe* og en *dvergmåke* (Morten Günther).

Om kvelden ble det gjennomført en fugleekskursjon i regi av Svanhovd miljøsenter og Naturvernforbundet i Sør-Varanger. Ekskursjonen gikk til Noatun ved Fjærvannet og følgende observasjoner ble gjort: en *smålom*, 18 *sangsvane*, 10+ *brunnakke*, to *krikkand*, to *stokkand*, 1M *stjertand*, 1M 1F *toppand*, 1M 1F *svartand*, tre *kvinand*, 1M *lappfiskand*, 1M 1F *siland*, en *fiskeørn*, en *havørn*, en *sotsnipe*, en *gluttsnipe*, fire *grønnstilk*, en *svømmesnipe*, en *hettemåke*, en *dvergmåke*, to *makrellterne* og seks *rødnebbterne* (Morten Günther, Hans-Geir Eiken, Gunnar Reinholdtsen m.fl.).

Etter ekskursjonen ble følgende observasjoner gjort innerst i Gjøkbukta: en *sangsvane*, tre *stokkand*, tre *sotsnipe*, to *gluttsnipe*, en *grønnstilk*, tre *svømmesnipe* og fire *rødnebbterne* (Morten Günther og Gunnar Reinholdtsen).

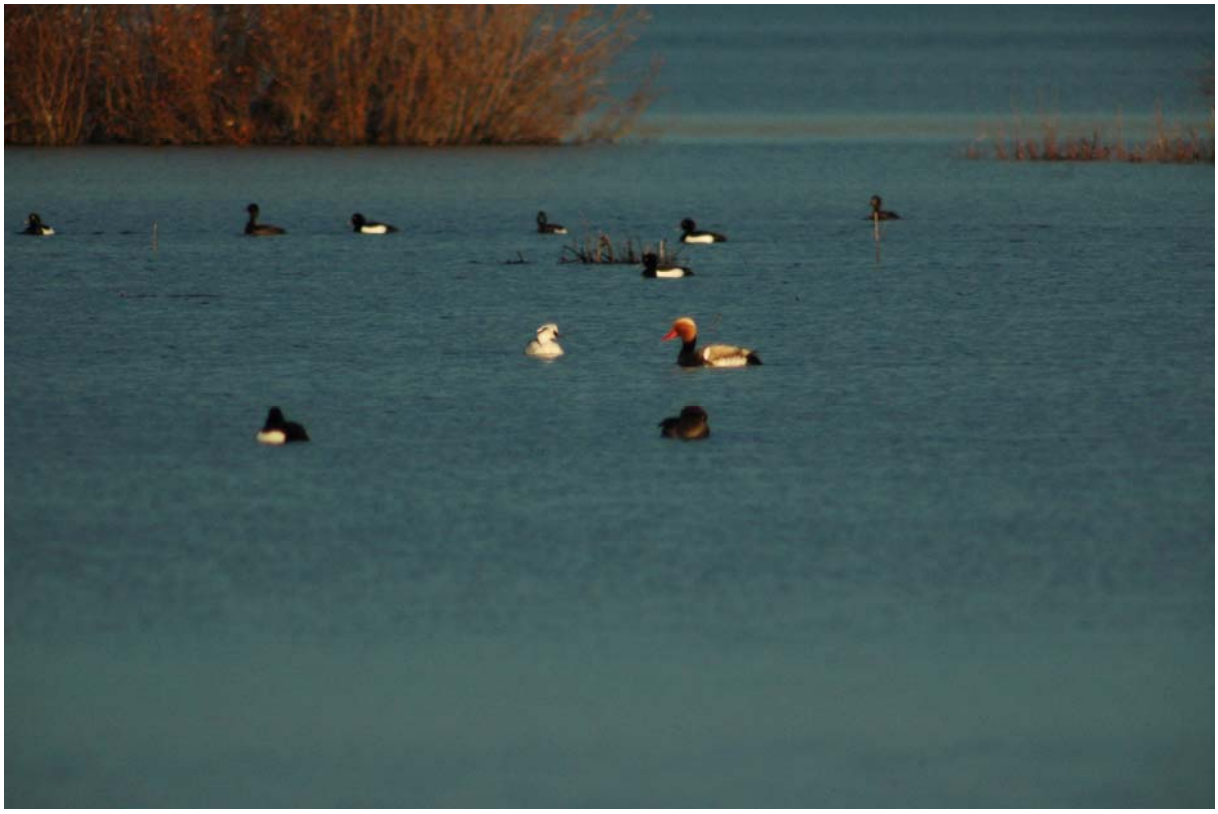

En hann rødhodeand (Netta rufina) besøkte Loken i Pasvikdalen våren 2005 – © Ørnulf Abrahamsen.

28.05.2005 – En *svømmesnipe* ble observert ved Utnes (Hans Geir Eiken) og 1M 1F *krikkand* ble observert ved Øverli (Olav Gilde).

For øvrig ble følgende observasjoner gjort i løpet av dagen: Hauge: tre *heilo*, tre *lappspover* og 10 *fiskemåker*. Emanuelbekken: en *krikkand*, en *kvinand*, fire *heilo*, 1M 2F *brushane*, to *grønnstilk* og tre *fiskemåker*. Skogmo: sju *fiskemåker*. Solvang: åtte *sædgås*. Skogfoss: to *kvinand*. Stenbakk: fem *sædgås* og en *trane*. Elvestad: to *krikkand*, to *brunnakke* og 1M *stokkand*. Loken: to *sangsvane*, 1M 1F *brunnakke*. Svanhovd: tre *heilo*. Bjørnemo: 1M *stokkand*. Furumo: to *heilo*. Rødsand: 1M *stokkand*, to *kvinand* og fem *heilo*. Myrset: 3M 3F *toppand*, 1M 1F *kvinand*. Firkantvannet: en *storlom* i en råk. Bjørnevannet: to *storlom* i en råk (Morten Günther).

Tre *dvergmåker* ble observert i Sandnesvannet ved Hesseng (Morten Günther).

29.05.2005 – Noen observasjoner fra Øverli: to *sædgås*, 1F *krikkand*, to *heilo*, en *lappspove*, fem *småspove*, to *grønnstilk* og to *temmincksnipe*. Dessuten ble 1M 1F *skjeand*, 10 *sjøorre*, 1M 2F *lappfiskand* og 13 *brushaner* observert ved Skrøytnes (Olav Gilde).

30.05.2005 – Noen observasjoner fra sentrale deler av Pasvikdalen i løpet av natten: Firkantvannet: to *storlom*. Myrset: 1M 1F *toppand*, 2M *kvinand*. Stenbakk: fem *sædgås*, tre *krikkand*, 1M *kvinand*, en *trane*, to *heilo* og en *grønnstilk*. Dalheim: 1M 1F *stokkand*, to *heilo* og sju *trane* (Morten Günther).

To heilo ble observert ved Svanhovd om formiddagen. Dessuten ble 1M 1F *brunnakke*, 1M *rødhodeand*, fire *toppand* og 5+ *laksand* observert ved Ytre Loken (Morten Günther og Lise Fløe).

En runde i Svanvik-Skrøytnes-området om kvelden ga følgende observasjoner:
Utnes: to *stokkand*, ni *toppand*, fire *kvinand*, tre *siland*, en *strandsnipe*, tre *svømmesnipe*, fire *fiskemåke* og en *svartbak* (Morten Günther og Paul Eric Aspholm).

Ytre Loken: en *sangsvane*, en *brunnakke*, to *krikkand*, fire *stokkand*, 1M *stjertand*, 20+ *toppand*, fire *kvinand*, en *trane*, fire *lappspove* og en *gluttsnipe* (Morten Günther, Paul Eric Aspholm, Olav Gilde og Yngve Beddari).

Skrøytnes: fire *storskarv* trakk mot nord, en *sangsvane*, en *sædgås*, 12 *brunnakke*, 1M 1F *krikkand*, fire *stokkand*, 2M 2F *skjeand*, 28 *toppand*, 2M 1F *bergand*, 52 *svartand*, to *kvinand*, 3M 1F *laksand*, fire *heilo*, en *lappspove*, fire *grønnstilk*, 15 *brushane*, to *fiskemåke* og fire *rødnebbterne*. Elvestad: en *sangsvane*, fem *brunnakke*, 5M 3F *krikkand*, 1M 1F *skjeand*, seks *stokkand*, 24 *toppand*, 11 *kvinand*, en *havelle*, 1M 1F *lappfiskand*, fem *laksand*, en *heilo*, en *enkeltbekkasin*, en *brushane*, fire *grønnstilk* og tre *svømmesnipe*. Nilsrud: 1M 1F *stokkand*. Stenbakk: 18 *sådgås* og en *trane*. Øverli: en *rugde* (Morten Günther og Olav Gilde).

31.05.2005 – Vårens andre vannfuglregistrering ble gjennomført i Pasvik naturreservat.

Underveis til og fra Øvre Pasvik ble følgende observasjoner gjort:
Skogfoss: to *storlom*, 1M *brunnakke*, 1M 1F *stokkand*, 1M *toppand*, 2M 2F *kvinand*, en *grønnstilk*, en *gluttsnipe*, en *svømmesnipe*, 19 *dvergmåke*, to *fiskemåke* og to *rødnebbterne*. Melkefoss: to *heilo*. Nordvestbukta: to *kvinand*. Emanuelbekken: to *smålom*, to *brunnakke*, en *krikkand*, to *kvinand* og fire *heilo*. Gjøkbekken: en *strandsnipe*. Kobbfoss: tre *rødnebbterne*. Skogmo: fire *kvinand*. Solvang: en *sædgås* og en *heilo*. Elvestad: 13 *krikkand*, 2M 1F *skjeand*, seks *kvinand*, seks *havelle*, tre *heilo*, fem *grønnstilk*, en *gluttsnipe* og en *brushane*. Loken: en sangsvane.

Om kvelden ble det gjennomført en fugleekskursjon i regi av Svanhovd miljøsenter og Naturvernforbundet i Sør-Varanger. Ekskursjonen gikk i Svanvik-Skrøytnes-området og følgende observasjoner ble gjort: Svanhovd: 1F *stokkand*, fire *heilo*, en *rugde* og to *gluttsnipe*. Ytre Loken: to *smålom*, fire *storlom*, to *brunnakke*, 1M *rødhodeand*, seks *toppand*, 12 *kvinand*, tre *laksand*, to *heilo* og to *grønnstilk*. Indre Loken: en *sangsvane* og en *gluttsnipe*. Dalheim: to *heilo*. Skrøytnes: en *krikkand*, to *brunnakke*, sju *heilo*, fire *grønnstilk*, to *lappspove*, åtte *brushane*. Skrøytnes: fire *brunnakke*, to *krikkand*, 2M 1F *skjeand*, 32 *toppand*, 40+ *svartand*, fem *sjøorre*, 10 *kvinand*, en *siland*, fem *heilo*, to *lappspove*, en *rødstilk*, en *gluttsnipe*, en *grønnstilk*, 25+ *brushane*, to *svømmesnipe*, en *svartbak*, tre *dvergmåke* og fire *rødnebbterne*. Lille Skogøy: en *sangsvane*, sju *krikkand*, to *kvinand* og fem *rødnebbterne*. Nilsrud: 1M *brunnakke*, 1M *stokkand*, to *småspove*. Elvestad: fire *krikkand*, 2M 1F *brunnakke*, 1M 1F *knekkand*, 1M 1F *skjeand*, to *toppand*, 2M 1F *kvinand*, 11 *havelle*, 1M 1F *lappfiskand*, to *heilo*, to *grønnstilk*, 1M 1F *brushane*, tre *småspove*, en *sotsnipe*, tre *svømmesnipe* (Morten Günther, Hans Geir Eiken, Olav Gilde m.fl.).

En *dverggås* ble observert ved Rødsand (Frode Falkenberg og Göran Högstedt).

01.06.2005 – Noen observasjoner fra Svanvik-Skrøytnes-området: Brattli: to *kvinand*. Rødsand: tre *krikkand*, en *stokkand*, 18 *heilo*, to *brushane*, en *strandsnipe*. Bjørnemo: 25+ *brunnakke*, sju *stokkand*, 3M *stjertand*, 36 *fiskemåke*. Svanhovd: fire *heilo*. Dalheim: en *enkeltbekkasin*. Nilsrud: en *brunnakke*, to *sandlo*, to *gluttsnipe*. Elvestad: 1M 1F *brunnakke*, fem *krikkand*, ni *kvinand*, 11 havelle, to *grønnstilk*, to *gluttsnipe* og en *sotsnipe* (Morten Günther).

02.06.2005 – Noen observasjoner fra Skrøytnes: *brunnakke*, *stokkand*, *krikkand*, tre *skjeand*, 2M 1F *bergand*, *kvinand*, åtte *sjøorre*, seks *havelle*, 1M *siland*, 1M *lappfiskand*, 10+ *brushane*, en *sotsnipe* og en *grønnstilk* (Olav Gilde).

Rødsand: fire *kvinand*, to *heilo*. Bjørnemo: fire *stokkand*, 30+ *fiskemåke* (Morten Günther).

03.06.2005 – Noen observasjoner fra Svanvik-Skrøytnes-området: Svanhovd: to *heilo*. Dalheim: en *trane*, en *enkeltbekkasin*. Skrøytnes: 1M 1F *brunnakke*, 1M *stokkand*, 10+ *heilo*, 10+ *brushane*, en *fiskemåke*. Elvestad: en *brunnakke*, to *stokkand*, to *kvinand*, en *heilo*, en *sotsnipe*, en *gluttsnipe*. Stenbakk: en *trane*. Loken: to *sangsvane*, 1M *rødhodeand*, 15+ *toppand*, 1M *kvinand*, en *grønnstilk*. Skrukkebuktvannet: en *siland* (Morten Günther).

04.06.2005 – To *dvergmåke* ble observert ved Utnes (Hans Geir Eiken).

05.06.2005 – Noen observasjoner langs veien til Øvre Pasvik: Elvestad: en *sædgås*, to *lappspove* og en *sotsnipe*. Bjørkåsen fellesbeite: 16 *sædgås*. Nordvestbukta: tre *storlom.* Skogfoss: tre *laksand* og to *gluttsnipe*. Skrøytnes: en *trane*. Hauge: 2M *krikkand*, åtte *toppand*, 10 *kvinand*, 1M 1F *svartand*, 2M 1F *laksand*, 2M 3F *siland*, 2M 1F *lappfiskand*, en *gluttsnipe*, en *småspove* og tre *rødnebbterne* (Hans Geir Eiken).

06.06.2005 – En *gluttsnipe* og to *strandsniper* ble observert ved Utnes (Hans Geir Eiken).

09.06.2005 – To *rugder* ble observert ved Stenbakk (Hans Geir Eiken).

11.06.2005 – En *sotsnipe* ble observert ved Gjøkåsen (Hans Geir Eiken). Dessuten noen observasjoner fra Skogfoss: 3M 1F *skjeand*, 2M 2F *toppand*, 1M 1F *kvinand*, åtte *grønnstilk* og en *gluttsnipe*. 1M 1F *skjeand* og 15+ *brushane* ble observert ved Skrøytnes og 25+ *laksand* ved Lille Skogøy (Olav Gilde).

13.06.2005 – En flokk på hele 62 *sædgjess* ble observert ved Skrøytnes (Hans Geir Eiken).

15.06.2005 – Brannåsen: en *sædgås*, to *trane*, en *enkeltbekkasin* og en *rødstilk*. Øverli: en *småspove* ble observert ved Øverli (Hans Geir Eiken).

20.06.2005 – En *rugde* hørt spillende over Øvre Pasvik Cafe og Camping ved Vaggatem. Spillende *rugde* også hørt ved Svanhovd samme kveld (Eric Francois Roualet og Trond Høvde). Et *strandsnipereir* med fire egg ble funnet ved Utnes (Hans Geir Eiken).

En *tereksnipe* ble observert ved demningen like sør for Skogfoss om kvelden (Eric Francois Roualet, Trond Høvde, Eirik Nydal m.fl.). Arten er kun observert en gang tidligere i Pasvikdalen, i 1967.

Ytterligere observasjoner: Holmfoss: en *rugde.* Skrukkebuktvann: to *storlom.* Svanvik: en *rugde.* Utnes: fem *dvergmåke* og tre *fiskemåke* (Hans Geir Eiken).

22.06.2005 – To *storlom* ble observert på Lille Spurven. Dessuten en *småspove* ved Skrøytnesmyra og sju *trane* ved Svanhovd. Malbekken: en *storlom*, en *sotsnipe* (trolig hekking) og seks *rødnebbterne* (Hans Geir Eiken).

28.06.2005 – En adult hann *rugde* med en pullus ble observert ved Rødsand. Ved Utnes ble en adult hunn *stjertand* observert sammen med 10 pullus (Hans Geir Eiken).

29.06.2005 – Følgende observasjoner ble gjort ved Lille Skogøy: to spillende *enkeltbekkasin*, en *hettemåke*, 12 *toppender*, 12 adulte *kvinender* med åtte pullus, 32 *laksender*, tre *silender*. Dessuten ble en *gluttsnipe* observert ved Skrukkebuktvannet (Hans Geir Eiken).

30.06.2005 – En *rugde* ble observert ved Langvasseid. Dessuten ble 55 *toppender* observert ved Utnes (Hans Geir Eiken).

01.07.2005 – Tre *rugder* ble observert ved Utnes (Hans Geir Eiken).

02.07.2005 – To *storlom*, en varslende *gluttsnipe* og to varslende *grønnstilk* ved Finntjørn. En varslende *heilo* ved Haglklumpen og en varslende *sotsnipe* ved Lille Spurven. Ved Oavijervi ble et par *storlom* (reir med tre egg) og et par *rødnebbterne* (reir med ett egg) funnet hekkende. Dessuten ble to *fiskemåker* observert samme sted (Hans Geir Eiken).

03.07.2005 – En *rugde* ble observert ved Svanvik (Hans Geir Eiken).

06.07.2005 – En *rugde* ble observert ved Nittisekshøgda. To adulte *sandlo* med to pullus ble funnet ved sandtaket samme sted. Fem *dvergmåker* og 15 *hettemåker* ble observert ved Melkefoss (Hans Geir Eiken).

07.07.2005 – Tre *storskarv*, fem *svartbak* og en *fiskeørn* ble observert ved Svanvannet. En hunn *siland* med 8 pullus og en hunn *kvinand* med åtte pullus ble observert ved Utnes (Hans Geir Eiken).

10.07.2005 – To *kvinandreir* med henholdsvis 7 og 10 egg ble funnet i gresset ved Utnes (Hans Geir Eiken).

16.07.2005 – En spillende *rugde* hørt ved Bjørklund gård, Svanvik (Egil Ween).

17.07.2005 – Minst 25 adulte *dvergmåker* observert ved Noatun. Ingen juvenile. (Egil Ween).
En adult hunn *brunnakke* med åtte pullus og tre *trane* ble observert ved Øverli (Olav Gilde).

18.07.2005 – To *grønnstilk* ble observert ved Øverli (Olav Gilde).

30.07.2005 – En *strandsnipe* ble observert ved Sortbrysttjern (Hans Geir Eiken).

06.08.2005 - Noen observasjoner fra Grensefoss: to *sædgås*, åtte *laksand*, en *fiskeørn*, en *rugde*, to *strandsnipe*, 10 *fiskemåke*, en *gråmåke*, en *svartbak* og tre *makrellterne*. Dessuten ble 20 *storlom* observert på strekningen Hestefoss-Grensefoss (Hans Geir Eiken).

07.08.2005 – En *siland* hunn med 7 pullus ble observert ved Grensefoss (Hans Geir Eiken).

12.08.2005 – En observasjon av to 1k *dvergmåker* ved Lyngbukta ved Vaggatem antyder at arten likevel kan ha hekket i Pasvikdalen i år.

24.08.2005 – To *grågås* og minst 23 *trane* ble observert ved Øverli (Olav Gilde).

25.08.2005 – De to første *tranene* innfinner seg på jordene ved Mellomnes etter avsluttet hekkesesong (Lise Flø).

26.08.2005 – En *rugde* ble observert ved Svanhovd (Hans Geir Eiken).

29.08.2005 – 30 *sædgjess* ble observert ved Kobbfoss (Hans Geir Eiken).

02.09.2005 – En hunnfarget *myrhauk* ble observert ved Svanhovd (Hans Geir Eiken).

03.09.2005 – Tre *traner* ble observert ved Tjærebukta (Hans Geir Eiken).

04.09.2005 – 11 *silender* (mest juvenile) ble observert ved Tjærebukta (Hans Geir Eiken).

06.09.2005 – Tre *traner* ble observert ved Øverli (Olav Gilde).

07.09.2005 – 10 *traner* ble observert ved Utnes (Hans Geir Eiken).

09.09.2005 – En *fiskeørn* ble observert ved Utnes (Hans Geir Eiken).

12.09.2005 – Den tradisjonelle høsttellingen ble gjennomført i Pasvik naturreservat. Dessuten ble 35 *traner* observert ved Øverli (Olav Gilde).

15.09.2005 - Fem *traner* ble observert ved Øverli (Olav Gilde).

26.09.2005 – Tre *traner* ble observert ved Hestefoss (Hans Geir Eiken).

29.09.2005 – 11 *traner* ble observert ved Skogfoss. Dessuten fem *storlom* ved Lille Skogøy (Hans Geir Eiken).

30.09.2005 – 70 *kvinand*, 40 *laksand* og 42 *lappfiskand* ble observert i Ruskebukta. Dessuten en *storlom*, fem *storskarv* og 57 *laksand* i Tjærebukta (Hans Geir Eiken).

01.10.2005 – Noen observasjoner fra Tjærebukta: 10 *brunnakke*, tre *stokkand* og 22 *toppender* (Hans Geir Eiken).

Hans Geir Eiken melder ellers om et reirfunn av *storlom* (3 egg) i Ovijärvi ved Haglklumpen i 2005.

Russiske forskere under registreringene i Pasvik naturreservat 26.05.2005 – © Morten Günther.

6. Referanser

Günther, M. 2002. *Vannfuglregistreringer i Pasvik naturreservat 2002*. Rapport. Svanhovd miljøsenter.

Günther, M. 2003. *Vannfuglregistreringer i Pasvik naturreservat 2003*. Rapport. Svanhovd miljøsenter.

Günther, M. & Thingstad, P.G. 2001. *Vannfuglregistreringer i Pasvik naturreservat og omkringliggende våtmarksområder. Resultater fra 2000 og 2001. Oppsummering av prosjektarbeidet i perioden 1996 – 2001 samt statusoversikt for vannfuglfaunaen i Pasvik.* Svanhovd miljøsenter og NTNU, Vitenskapsmuseet. Side 1-68.

Thingstad, P.G., Wikan, S., Aspholm, P.E., Günther, M. & Vie, G.E. 1997. Vannfuglregistreringer i Pasvik naturreservat og omliggende våtmarksområder 1996 og 1997. – Vitenskapsmuseet, Notat Zool. avd. 1997,5: 30 s.

Thingstad, P.G., Wikan, S., Aspholm, P.E., Günther, M. & Vie, G.E. 2000. Vannfuglregistreringer i Pasvik naturreservat og omliggende våtmarksområder. Resultater fra 1998 og 1999 og oppsummeringer fra perioden 1996-1999. – Vitenskapsmuseet, Notat Zool. avd. 2000,1: 31 s.

Russiske forskere og grensevakter tar i mot sine norske kolleger på Vaarlamasaari 27.05.2004 – © Morten Günther.